

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Artikel 17 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges bepaalt dat de Vlaamse Regering de nadere regels vastlegt voor de vormvereisten en ontvankelijkheid van de verzoekschriften en voor de rechtspleging voor de Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Dit besluit van de Vlaamse Regering brengt de procedureregeling qua regularisatiemogelijkheden van het verzoekschrift bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen in lijn met de andere Vlaamse bestuursrechtscolleges.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD

Bestuursrechtspraak (Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het advies van Wetgevingstechniek Vlaanderen van 7 december 2023 (advies nr. 2023/533).

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 6 november 2023.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 20 november 2023.

De Raad van State heeft besloten om geen advies te verlenen en om de adviesaanvraag over het voorliggende besluit op 21 december 2023 af te voeren van de rol, met toepassing van artikel 84, § 5, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Door de inkanteling van de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen (hierna: R.Stvb.) onder de koepel van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges is het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (hierna: Procedurebesluit) vanaf 1 september 2023 van toepassing op de rechtspleging van de R.Stvb.

Eén van de gevolgen daarvan bestaat erin dat alle verzoekschriften, zowel in de leerkredietdossiers als bij de eigenlijke studievoortgangsbetwistingen, voortaan dienen te voldoen aan de vormvereisten van artikel 17, §2 Procedurebesluit.

Het derde lid van artikel 17, §2 Procedurebesluit voorziet daarnaast in de mogelijkheid voor verzoekende partijen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege om hun verzoekschrift te regulariseren, indien het verzoekschrift niet voldoet aan de opgelegde vormvereisten.

Artikel 17 Procedurebesluit voorziet evenwel niet in deze mogelijkheid voor de verzoekende partijen bij de R.Stvb. Wanneer deze verzoekende partijen niet voldoen aan de vormvereisten van artikel 17 Procedurebesluit, leidt dit tot de niet-registratie van hun verzoekschrift waardoor er geen inhoudelijke beoordeling van het dossier door de R.Stvb. volgt.

In ongeveer 70 % van de studievoortgangsdossiers (cijfers werkjaar 2022) is de verzoekende partij bij de R.Stvb. een student die niet vertegenwoordigd is door een advocaat.

Het gebrek aan de mogelijkheid tot regularisatie van het verzoekschrift dreigt het in artikel 6 van het EVRM en in artikel 13 van de Grondwet vervatte fundamentele recht op toegang tot de (bestuurs)rechter in het gedrang te brengen voor studenten die een studievoortgangsbeslissing juridisch willen bestrijden.

De uiterst korte beroepstermijn van zeven dagen voor het instellen van een beroep bij de R.Stvb. tegen studievoortgangsbeslissingen leidt er momenteel bovendien toe dat de verzoekende partij, na ontvangst van de beschikking die vaststelt dat haar verzoekschrift niet voldoet aan de toepasselijke vormvereisten, niet over een resterende termijn beschikt om een nieuw verzoekschrift in te dienen dat wel voldoet aan de vormvereisten van artikel 17 Procedurebesluit.

De doelstelling om de procedure bij de R.Stvb. binnen zo kort mogelijke termijnen af te ronden, weegt in die zin dan ook niet op tegenover deze beduidende beperking van het recht op toegang tot de rechter.

De voorgestelde aanpassing van artikel 17 Procedurebesluit introduceert daarom dezelfde regularisatiemogelijkheid van het verzoekschrift zoals bij de andere DBRC-bestuursrechtscolleges.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 van het ontwerp schrapt in artikel 17, §2, derde lid, van het Procedurebesluit de zinsnede “en behalve bij de beroepen, vermeld in artikel 112/1 van dit besluit,” waardoor nu ook bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen de verzoekende partij de mogelijkheid heeft om het verzoekschrift te regulariseren.

Artikel 2 verduidelijkt dat artikel 17, §2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit besluit, slechts van toepassing is op de verzoekschriften die worden ingediend vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 3 voorziet in de inwerkingtreding van het besluit op de dag die volgt op de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad.

De afwijkende inwerkingtreding van het besluit wordt verantwoord door de impact van de afwezigheid van een regularisatiemogelijkheid van het verzoekschrift bij de R.Stvb. op het in artikel 6 van het EVRM en in artikel 13 van de Grondwet vervatte fundamentele recht op toegang tot de (bestuurs)rechter van de studenten die een beroep bij deze Raad wensen in te stellen.

De afwezigheid van regularisatiemogelijkheid – die wel bestaat bij de overige bestuursrechtscolleges onder de koepel van de DBRC – dreigt in combinatie met de (strikte) vormvereisten opgenomen in artikel 17 van het DBRC-Procedurebesluit (waarvan de niet naleving leidt tot de niet-registratie van een verzoekschrift) een beduidende inperking van het recht op toegang tot de bestuursrechter te veroorzaken. De uiterst korte beroepstermijn van zeven dagen voor het instellen van een beroep bij de R.Stvb. tegen studievoortgangsbeslissingen leidt er immers toe dat de verzoekende partij, na ontvangst van de beschikking die vaststelt dat haar verzoekschrift niet voldoet aan de toepasselijke ontvankelijkheidsvereisten, doorgaans niet over een resterende termijn beschikt om een nieuw verzoekschrift in te dienen.

De uitbreiding van de bestaande regularisatiemogelijkheid naar de procedure voor de R.Stvb. vergroot de toegang tot de bestuursrechter in dergelijke geschillen. Het is bijgevolg aangewezen om de maatregel die in het voordeel werkt van de rechtzoekende, meteen in werking te laten treden vanaf de dag die volgt op de bekendmaking.

Artikel 4 belast de Vlaamse minister, bevoegd voor justitie en handhaving, met de uitvoering van het besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend ontwerp van besluit heeft geen invloed op de begroting. Dit besluit heeft immers enkel tot doel (een proceduretermijn voor) de regularisatiemogelijkheid van het verzoekschrift in te voeren bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de gemeenten, de OCMW's, de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden of de ontvangsten.

4 VERDER TRAJECT

Het voorliggende ontwerpbesluit wordt na definitieve goedkeuring overgemaakt voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR